

آنکے ارشاد حکماء

آفہ میرروان بر

قدرت اللہ مشایخے

تفسیر روان بر آیات الاحکام

قدرت الله مشایخی

انتشارات دلیل ما

چاپ اول: پاییز ۱۳۹۶

تیراژ: ۱۰۰۰ نسخه

چاپ: نگارش

قیمت: ۶۰/۰۰۰ تومان

شابک: ۵-۳۶-۴۴۲-۶۰۰-۹۷۸

تلفن و نمابر: ۳۷۷۴۴۹۸۸ - ۳۷۷۳۳۴۱۳ (۹۸۸۲۵+)

دفتر: ریزی: قم، خیابان معلم، مجتمع ناشران، طبقه ششم، واحد ۶۱۲ و ۶۱۳
رتبانا: Info@dalilema.ir | www.dalilema.ir (خرید آنلاین)

مراکز پخش:

قم. خیابان معلم. مجتمع ناشران. طبقه همکف. واحد ۹ | تلفن: ۳۷۷۴۴۹۸۸ و ۳۷۷۳۳۴۱۳
قم. خیابان صفائیه. روبروی کوچه ۳۸. پلاک ۷۵۹ | تلفن: ۳۷۷۳۷۰۱۱ و ۳۷۷۳۷۰۰۱
تهران. خیابان انقلاب. خیابان فخررازی. نشر من بس. ری. پلاک ۶۱ | تلفن: ۶۶۴۶۴۱۴۱
مشهد. چهارراه شهداء. ضلع شمالی باغ نادری. کوچه شهید خوراکیان. مجتمع آریه ۵ ب. طبقه اول | تلفن: ۳۲۲۳۷۱۱۳-۵

انتشارات دلیل ما

www.dalilema.ir

مرکز نشر و پخش کتب معارف اهل بیت (ع)
۹ سال ناشر نمونه و برگزیده کشوری
با تولید بیش از ۱۰۰۰ عنوان کتاب

سرشناسه: مشایخی، قدرت الله، ۱۳۹۶ -

Mashayekhi, Ghodratollah

تفسیر روان بر آیات الاحکام / قدرت الله مشایخی.

تهران: دلیل ما، ۱۳۹۵.

۸۶۸ ص.

شابک: 978-964-442-036-5

وضعیت فهرست نویسی:

فیبیا

موضوع

قرآن -- احکام و قوانین

موضوع

Qur'an -- Law and legislation

موضوع

تفاسیر فقهی

موضوع

Qur'an -- Legislative hermeneutics

رده بندی کنگره

۱۳۹۵ ت/ ۵/ ۶/ BP۹۹

رده بندی دیویی

۲۹۷/ ۱۷۴

شماره کتابشناسی ملی

۴۶۱۵۴۶۲

فهرست مطالب

۹	یادنامه مؤلف
۱۳	سخن ویراستار
۴۳	مقدمه
۵۹	فصل اول: آیات طهارت
۸۵	فصل دوم: آیات نماز
۸۵	•• نوع اول: آیات تشریع نماز ••
۹۲	•• نوع دوم: آیات اوقات نماز ••
۱۰۴	•• نوع سوم: آیات قبله ••
۱۱۸	•• نوع چهارم: آیات مقدمات نماز ••
۱۳۹	•• نوع پنجم: آیات اجزاء نماز ••
۱۵۶	•• نوع ششم: «آیات مستحبات نماز» ••
۱۶۵	•• نوع هفتم: «آیات دیگر نماز» ••
۱۷۸	•• نوع هشتم: «نمازهای واجب غیر یومیه» ••
۱۹۹	فصل سوم: آیات روزه
۲۱۳	فصل چهارم: آیات زکات، خمس و انفال
۲۱۳	بخش اول: آیات زکات

۲۱۳	نوع اول: «وجوب زکات و مستحقین آن»
۲۲۳	نوع دوم: «آیات اخذ زکات»
۲۳۵	نوع سوم: «مسائل مختلف زکات»
۲۴۹	بخش دوم: آیات خمس و انفال
۲۶۷	فصل پنجم: آیات حج
۲۶۷	نوع اول: «آیات وجوب حج»
۲۷۵	نوع دوم: «آیات انواع حج و اعمال آن»
۳۰۱	نوع سوم: «آیات سایر احکام حج»
۳۲۱	فصل ششم: آیات جهاد، امر به معروف و نهی از منکر
۳۲۱	بخش اول: آیات جهاد
۳۲۲	نوع اول: «آیات وجوب جهاد»
۳۴۱	نوع دوم: «آیات کیفیت و زمان جهاد»
۳۸۰	نوع سوم: «اقسام دیگر جهاد»
۳۹۳	بخش دوم: آیات امر به معروف و نهی از منکر
۳۹۹	فصل هفتم: آیات مکاسب و بیع
۳۹۹	بخش اول: آیات مکاسب
۳۹۹	نوع اول: «آیات تحصیل معاش»
۴۱۰	نوع دوم: «آیات کسب‌های حرام»
۴۲۱	بخش دوم: آیات بیع
۴۴۳	فصل هشتم: آیات دین و توابع آن
۴۴۳	نوع اول: دین
۴۵۳	نوع دوم: رهن

۴۵۶		«نوع سوم: «ضمان»»
۴۵۷		«نوع چهارم: «صلح»»
۴۵۹		«نوع پنجم: «وکالت»»
۴۶۳		فصل نهم: آیات عقود اسلامی
۴۶۶		«نوع اول: «اجاره»»
۴۷۰		«نوع دوم: «شرکت»»
۴۷۴		«نوع سوم: «مضاربه»»
۴۷۷		«نوع چهارم: «اجاره»»
۴۸۱		«نوع پنجم: «ودیه»»
۴۸۸		«نوع ششم: «عاریه»»
۴۹۱		«نوع هفتم: «سبق و رمانه»»
۴۹۲		«نوع هشتم: «شفعه»»
۴۹۳		«نوع نهم: «لقطه»»
۴۹۶		«نوع دهم: «غصب»»
۴۹۹		«نوع یازدهم: «اقرار»»
۵۰۶		«نوع دوازدهم: «حجر»»
۵۱۸		«نوع سیزدهم: «عقود عطایا مثل وقف، سکنی، صدقه و هبه»»
۵۲۴		«نوع چهاردهم: «نذر، عهد، قسم»»
۵۳۸		«نوع پانزدهم: «عتق»»
۵۴۹		فصل دهم: آیات نکاح و طلاق
۵۴۹		بخش اول: آیات نکاح
۵۴۹		«نوع اول: آیات مشروعیت و اقسام نکاح»»
۵۶۲		«نوع دوم: آیات محرمات نکاح»»

..... ۵۷۲	«نوع سوّم: «لوازم نکاح از مهریه و نفقه و غیر آن»»
..... ۵۹۵	«نوع چهارم: «توابع نکاح»»
..... ۶۱۵	«نوع پنجم: «آیات مربوط به همسران پیامبر (ص)»»
..... ۶۳۱	بخش دوّم: آیات طلاق
..... ۶۶۰	بخش سوّم: آیاتظهار
..... ۶۶۷	فصل یازدهم: آیات خوردنی‌ها و ذبیح و شکار
..... ۶۶۷	نوی اوّل: «اباحه مطلق اشیاء و استثناءات آن»
..... ۶۷۰	نوع دوّم: خوردنی‌ها و ذبیح
..... ۶۸۳	نوع سوّم: «خوردنی‌ها و ذبیح و شرائط ذبیح و شکار»
..... ۷۰۹	فصل دوازدهم: آیات وصیت و میراث
..... ۷۰۹	بخش اوّل: آیات وصیت
..... ۷۲۳	بخش دوّم: آیات میراث
..... ۷۴۱	فصل سیزدهم: آیات قضا و شهادات
..... ۷۶۷	فصل چهاردهم: آیات حدود، قصاص و دیات
..... ۷۶۷	بخش اوّل: آیات حدود
..... ۷۸۹	بخش دوّم: آیات قصاص
..... ۸۰۹	بخش سوّم: آیات دیات
..... ۸۱۵	«فهرست ها»
..... ۸۱۷	فهرست آیات (۱)
..... ۸۳۳	فهرست آیات (۲)
..... ۸۵۱	فهرست روایات
..... ۸۶۵	فهرست منابع

یادنامه مؤلف

عالم ربّانی مرحوم حاجت الاسلام والمسلمین حاج شیخ قدرت الله مشایخی صبح روز دوشنبه ۱۸ فروردین ۱۳۹۳ و همزمان با ایام شهادت حضرت امّ الائمه النجباء فاطمة الزهراء (علیها السلام) ۱۴۳۵ قمری، در سن ۷۴ سالگی به ششم از جهان فروبست و به موالیان طاهرینش علیهم السلام پیوست. ایشان در سال ۱۳۱۹ شمسی در روستای انسان از توابع خوانسار و گلپایگان دیده به جهان گشود و پس از گذراندن تحصیلات ابتدایی با راهنمایی عالم بزرگوار زادگاه خود، مرحوم حاجت الاسلام والمسلمین حاج شیخ محمدکاظم مدنیخانی در سالهای ۱۳۳۵ و ۱۳۳۶ شمسی به حوزه علمیه خوانسار (مدرسه مریم بیگم) وارد شدند. در این مقدماتی را در محضر حضرات آیات حاج سید حسین علوی و حاج سید محمدعلی ابن العبد (اعلی الله مقامهما) تلمذ کرد. ایشان خود ضمن یادداشتی چنین نوشته است:

«اینجانب وارد مدرسه حضرت آیت الله علوی معروف به مدرسه مریم بیگم شدم و در محضر ایشان به فراگرفتن مقدمات پرداختم. پس از گذشتن مدت کوتاهی متوجه شدم که در طرف دیگر شهر، عالم فرزانه‌ای زندگی می‌کند به نام حضرت آیه الله ابن الرضا. با بعضی از دوستان مدرسه تصمیم گرفتیم و به محضر او شرفیاب شدیم و از او درخواست درس صمدیه و سیوطی کردیم. با چهره باز و بشاش قبول کرده و پذیرفتند که ساعتی از وقت خویش را در

اختیار ما قرار داده تا از فیض علمی خود ما را بهره‌مند سازند. روزها به محضر او می‌رفتیم و در مسائل ادبیات عرب کسب فیض می‌کردیم و مهمتر از آموختن مسائل علمی برای ما، فراگیری روش و رفتار اخلاقی و مؤدبانه او بود که ایشان را در این زمینه ممتاز ساخته بود. خداوند چنین توفیقی نصیب ما کرد که این دو مرد بزرگ هم معلم و هم مربی ما باشند. گرچه این مدت کوتاه اما پربرکت بود.

سپس در سال ۱۳۳۸ شمسی جهت ادامه تحصیلات به شهرستان اراک عزیمت کرد و در نزد عالمان چون حضرات آیات حاج سید کاظم گلپایگانی و رفیعی در مدرسه آقا ضیاءالدین به تکمیل دروس ادبیات پرداخت و سپس در سال ۱۳۳۹ شمسی وارد حوزه علمیه قم و مجاور کریمه اهل بیت حضرت فاطمه معصومه علیها السلام شد. تنمه علوم ادبی را نزد حضرات آیات مرحوم سید حسن درچه‌ای، فشارکی و نورنوزانی تکمیل کرد. معالم‌الأصول و شرح لمعه را نزد حضرات آیات اشکوری، ستوده و در سوء تبریزی فراگرفت. قوانین‌الأصول و رسائل را نزد حضرات آیات اعتمادی و سبحانی گذارند. اساس و کفایه را نیز نزد حضرات آیات سلطانی، فاضل لنکرانی و مشکینی تلمذ نمود. سپس در روس خارج فقه و اصول شد و سالیانی از محضر حضرات آیات عظام محقق داماد، حاج آقا مرتضی حائری، حاج شیخ هاشم آملی، حاج سید محمد رضا گلپایگانی و میرزا جواد تبریزی بهره برد. و این اسفار استاد حسن زاده آملی نیز به مدت ۸ سال استفاده کرد و در زمینه معارف و اخلاق نیز از محضر بزرگانی چون حضرات آیات حاج شیخ عباس تهرانی، فکور یزدی و دیگر بزرگان بهره‌مند شد.

اما خدمات و فعالیت‌های علمی و اجتماعی، ایشان از همان ابتدای مصارت اشتیاق و علاقه فراوان وارد عرصه تبلیغ، خطابه و منبر شد و بیش از ۵۰ سال با هدف احیای امر اهل بیت علیهم السلام در ایام تبلیغی محرم، صفر، رمضان، فاطمیه و دیگر مناسبت‌ها به امر وعظ و تبلیغ و ارشاد پرداخت، و به اکثر شهرهای کشور سفر کرد که خاطرات این سفرها و مجالس در اذهان آشنایان وجود دارد. بعد از پیروزی انقلاب اسلامی و بازگشایی دانشگاه‌های کشور از سال ۱۳۶۲ شمسی بنا به دعوت شورای انقلاب فرهنگی وارد دانشگاه تهران و الزهراء علیها السلام شد و

حدود ۳۰ سال موفق به تدریس علوم معارف اسلامی، تفسیر قرآن، تاریخ، فقه و حقوق و غیر آن شده و عضو هیئت علمی دانشگاه الزهراء علیها السلام نیز بودند و نتیجه بخشی از فعالیت‌های ایشان به صورت چند تألیف به قلم خود ایشان در آمده است. در طول این مدت نیمی از هفته را در دانشگاه و نیمی را در حوزه علمیه قم اشتغال داشت. در روزهای حضور در حوزه علمیه، گذشته از اداره کردن کلاس‌های فن خطابه، به تدریس شرح لمعه، عروۃ‌الوثقی، دروس اعتقادی در مدرسه حقانی و مدرسه آیت‌الله گلپایگانی و نیز دروس نهج‌البلاغه در مدرسه فاطمیه با محوریت نامه امر بمؤمنین علیه السلام به مالک اشتر و وصیت‌نامه آن حضرت به امام مجتبی علیه السلام نیز می‌پرداخت. از دیگر فعالیتهای ایشان سفرهای متعدد حج و عمره در سمت روحانی کاروان بود که از چهره‌های موقوین مسئولیت به شمار می‌رفت.

فهرست آثار و تألیفات: بدو ایشان که حقیقتاً قابل توجه و حاکی از وسعت و عمق اطلاعات و به خصوص بیانگر اخلاص و استقامت راسخ و محکم این دانشمند فرهیخته می‌باشد، عبارتند از:

۱. حقوق از دیدگاه امام سجاد علیه السلام (شرح رساله حقوق)، که به پنج زبان زنده دنیا (عربی، انگلیسی، اردو، ترکی آذری، فرانسه) نیز ترجمه و توسط انتشارات انصاریان که جایگاه ویژه‌ای در خدمات فرهنگی در عرصه بین‌الملل داشته و دارند، چاپ شده است.
۲. امام صادق علیه السلام چالش‌ها و راهکارهای عصر، چاپ انتشارات انصاریان.
۳. شیوه نخبگی از منظر قرآن و حدیث، چاپ انتشارات انصاریان.
۴. موانع نخبگی از منظر قرآن و حدیث، چاپ انتشارات انصاریان.
۵. کارگزاران حکومت اسلامی از دیدگاه امام علی علیه السلام (شرحی بر عهدنامه مالک اشتر)، چاپ انتشارات انصاریان.

۶. حسبه یا نظارت بر سلامت اجرای قانون، چاپ انتشارات انصاریان.

۷. خانواده از دیدگاه فقه و حقوق، چاپ سازمان سمت و دانشگاه الزهراء علیها السلام.

۸. قاعده‌های فقهی، چاپ سازمان سمت و دانشگاه الزهراء علیها السلام.

۹. تفسیر یازده سوره از قرآن کریم، چاپ سازمان سمت.

۱۰. تفسیر روان بر آیات الأحکام (کتاب حاضر).

چند مقاله و جزوه علمی نیز از ایشان به جای مانده که بعضی از آنها به چاپ رسیده است:

۱. ترجمه چند گفتار از کتاب بهداشت روانی (طب روحانی) محمد بن زکریای رازی، چاپ

انتشارات انجمن اولیاء و مربیان.

۲. مقاله مضانت از دیدگاه فقه و حقوق، چاپ شده در فصلنامه علمی پژوهشی علوم

انسانی داسگا، بهار ۱۳۸۱، شماره ۴۱، بهار ۱۳۸۱.

۳. جزوه تاریخ تحلیلی اسلام، تکثیر از دانشکده حقوق و علوم سیاسی.

۴. جزوه شرح و مبانی نامه ابر المؤمنین علیه السلام به امام مجتبی علیه السلام، تکثیر از دفتر تبلیغات

اسلامی (واحد فن خطابه).

۵. جزوه تفسیر سوره توبه.

۶. جزوه احادیث فقهی.

این آثار در واقع باقیات صالحاتی است که خدمات ارزنده این عالم دلسوز و خیرخواه و نیک‌اندیش و باصفا را که سالها در بستر بیماری و حال کسالت، شکرانه الهی می‌پرداخت ماندگارتر کرده است. از خداوند متعال برای آن مرحوم که در جوار رحمت و بربرکت خود همواره می‌کوشید تا با بیان و بنان و اخلاق و رفتار، مشمول دعای موالیان خود که فرمودند: «رحم الله من أحيأمرنا» گردد، طلب مغفرت و علو درجات داریم، عاش سعیداً و مت دعاء و حشره الله مع محمد و اهل بینه الأطهار علیهم السلام.